

משטרת ישראל אגף המבצעים

נוהל זה הינו נוסח חלקי שהותר לעיון על פי חוק חופש המידע

			נהלי אג"מ
מספר: 220.002.13	תת-פרק: טיפול באירועים	פרק: שיטור וקהילה	
שם: טיפול הסייר באדם המאיים / המנסה להתאבד			תאריך פרסום: 04/03/2021
			תאריך תחילה: 04/03/2021
			תאריך ביטול:
			נוסח: 2

1. כללי:

- א. נידודת הסיור נדרשות לטפל במהלך עבודתם, בין היתר, באירועים של איום, ניסיון או חשד לאירוע התאבדות.
- ב. מאפייני אירועים מסוג זה הם שונים, מגוונים וכוללים, בין היתר: בליעת תרופות או חומרים מזיקים כלשהם, ניסיונות קפיצה ממקומות גבוהים, תליה, קפיצה לפני רכבת או רכב נוסע, שימוש בנשק קר או חם ועוד.
- ג. טיפול הסייר באירועים מסוג זה וביצוע פעולות למניעת ניסיון ההתאבדות, יתבססו על רמת הדחיפות והמסוכנות באירוע, כאשר על השוטר לשקול את ביצוע הפעולות למניעת התאבדות אל מול סיכון חיי אחר ובכלל זאת סיכון חייו שלו, שלא לצורך.

2. הבסיס החוקי:

על פי סעיף 4א לפקודת המשטרה [נוסח חדש], התשל"א-1971, כאשר קיים חשש ממשי לפגיעה חמורה בביטחון הנפש או הרכוש רשאי שוטר לצורך הצלת הנפש או הרכוש או למניעת הפגיעה, להורות על מניעת גישה למקום, להיכנס לכל מקום שהכניסה אליו נדרשת באופן חיוני, וכן לעשות כל דבר הנראה לו דרוש באופן חיוני בנסיבות העניין, לרבות שימוש בכוח סביר כלפי אדם וכלפי רכוש לצורך ביצוע הפעולות כאמור.

3. המטרה:

מתן הנחיות וכלים מקצועיים לטיפול באירוע איום או ניסיון להתאבדות.

4. השיטה:

א. קבלת ההודעה.

הודעה על כוונה להתאבד או ניסיון התאבדות, עשויה להתקבל במספר דרכים:

- (1) הודעה טלפונית של בן משפחה, שכן, חבר או עובר אורח למוקד 100 או לתחנת משטרה.
- (2) רישום הודעה באינטרנט במסגרת פורום, צ'ט וכד'.
- (3) "היתקלות" של סייר או ניידת באירוע.
- (4) אופן טיפול מוקד 100 בהודעה:

(א) המוקד יטפל בהודעת חשש / איום אובדנות על פי נוהל מס"ר מס' 220.008.01 "עקרונות הפעלת משל"ט מחוזי", נספח ו': "טיפול המשל"ט במאיים / מנסה להתאבד".

(ב) מקבל ההודעה במוקד יעביר את שיחת הטלפון למשגר במייד, לצורך שיגור הניידת לזירה תוך כדי העשרת הפרטים.

(ג) מקבל ההודעה במוקד, יפעל להעשרת המידע אודות האירוע.

(ד) יועבר דיווח מייד לכוון המו"מ המחוזי, ובהתאם לצורך הפעלת כוח מו"מ ארצי עפ"י נוהל מב"צ מס' 221.102.07 "הפעלת צוות המשא ומתן המשטרתי".

(ה) המשגר יזעיק כוחות נוספים עפ"י דרישת הסייר ובהתאם להתפתחות האירוע בשטח.

המשגר ידגיש סוג האירוע על מנת שכוחות נוספים המגיעים לא "ילחצו" את המאיים בהתאבדות ויגרמו להחמרת המצב.

(5) קבלת ההודעה מהאינטרנט:

(א) אירוע שהתקבל עפ"י הודעה באינטרנט, יועבר מיידית וללא עיכוב לטיפול המשל"ט המחוזי.

(ב) המוקד יטפל בהודעת חשש / איום אובדנות על פי נוהל מס"ר מס' 220.008.01 "עקרונות הפעלת משל"ט מחוזי", נספח ה': "טיפול בפנייה בנושא חשש לחיי אדם באינטרנט".

(ג) הסייר יקבל את האירוע במערכת מחשוב הניידות.

(ד) הסייר ינוע בזריזות לזירת האירוע.

(ה) ינחה את המשגר במשל"ט ליצור קשר מייד עם נציג היחידה למו"מ המטפל בהודעה, לשם קבלת פרטים משלימים.

ב. טיפול הסייר באירוע ברמת חומרה 3 – הודעה / חשש:

עם שיגור ניידת סיור לטיפול באירוע חשד לאובדנות, יפעל הסייר כדלהלן:

- (1) ינוע בזריזות לזירת האירוע, תוך העשרת פרטים מרבית ככל הניתן מהמוקד.
- (2) ינחה את המוקד להזעיק את כוון יח' המו"מ ויפעל על פי הנחיות כוון המו"מ במידה ויינתנו.
- (3) הייתה הזירה בתוך מבנה סגור - יגיע הסייר למקום הסמוך למבנה.

4) הייתה הזירה במקום פתוח, יגיע הסייר לקרבת מקום באופן שקט, ומבלי להתגלות לאדם המתכוון להתאבד (ללא אורות כחולים וסירנות).

5) עם הגעת הסייר לזירה יבצע את הפעולות האלה:

א) יאתר את המודיע ויברר באם מכיר את המאיים בהתאבדות ואת הסיבה לאיום.

ב) יאתר קרוב משפחה של המאיים לצורך איסוף וקבלת פרטים, כגון: רקע נפשי, נטילת תרופות, פרטי רופא מטפל וכיו"ב.

ג) יבודד את הזירה וירחיק סקרנים מהמקום.

ד) יעריך את רמת המסוכנות והדחיפות ויפעל בהתאם לרמתה (ראה להלן סעי' ג.ד.).

6) אם המאיים נמצא בתוך מבנה סגור שהכניסה אליו מחייבת כלים או כוחות מיומנים, במקום מסוכן בשל גובהו, (כגון: גג מבנה, תורן אנטנה, גשר על כביש סואן וכד'), או במקום בעל מאפיינים מסוכנים אחרים, יפעל הסייר להקפאת מצב, ידווח למפקדיו ויזמן כוחות מקצועיים נוספים:

א) כוחות משטרה מקצועיים המיומנים לפעול בנסיבות אלו כגון יס"ם, ימ"ם וכד'.

ב) נציג היחידה למו"מ.

ג) כוחות חבירים נדרשים, בהתאם לאופי האירוע כגון כבאות והצלה.

7) העריך הסייר כי מדובר ברמת חומרה 2 (אירוע קיצון – איום/ תכנון), ינסה ליצור קשר עם המאיים בהתאבדות ויבחן את האפשרות להגיע אליו ויפעל כמפורט בסעיף ג.5. שלהלן בנוהל זה.

8) העריך הסייר כי מדובר ברמת חומרה 1 (אירוע סכנת חיים – ניסיון/ ביצוע בפועל), יפעל כמפורט בסעיף ד.5. שלהלן בנוהל זה.

9) אם הוברר לסייר ששוגר לטיפול באירוע, כי לא קיים אירוע של איום או ניסיון התאבדות בכתובת אליה נשלח, ידווח מיידית למשל"ט.

ג. טיפול הסייר באירוע ברמת חומרה 2 – איום/ תכנון:

1) עם הגעת הסייר לזירת האירוע ולאחר התרשמותו, יפנה הסייר שוב לנציג היחידה למו"מ. ימסור לו את מירב הפרטים אודות האירוע, ויבקש המלצות להמשך הטיפול באירוע.

2) הסייר ישקול הפנייה לטיפול רפואי על פי הנסיבות, לרבות באחת החלופות: הזמנת אמבולנס למתן טיפול רפואי, הנחיית המשל"ט המחוזי להודיע לפסיכיאטר המחוזי, קבלת הנחיות רופא מד"א, קבלת הנחיות הרופא המטפל במאיים להתאבד, וכיו"ב.

3) יבדוק אם ניתן לשוחח או לתקשר עם המאיים בהתאבדות.

4) יברר אם מדובר באדם מוכר / רצידיוויסט, במידה וכן, ינחה את המוקד ליצור קשר טלפוני עם בני משפחה, אפוטרופוס או מטפל, על מנת לברר את סיבת האיום.

5) אם המאיים / מנסה להתאבד, מוכר למוסדות הרפואיים (בריאות הנפש) או לשירותי הרווחה, ייצור השוטר קשר עם הגורם המטפל ויפעל תוך כדי שימוש בהמלצותיהם המקצועיות.

- (6) אם המאיים / מנסה להתאבד, מטופל ע"י גורמי הרווחה, ינחה את המוקד להזעיק נציג רווחה מהרשות המקומית, למתן טיפול רווחתי במאיים להתאבד ובבני משפחתו.
- (7) יבודד את הזירה וירחיק סקרנים מהמקום.
- (8) נודע לסייר כי המאיים בהתאבדות מחזיק בנשק ערוכה: יפעל להקפאת המצב, ידווח למפקדיו, יזמן כוחות מו"מ וימ"מ.
- (9) התרשם הסייר, על בסיס המידע שקיבל מנציג היחידה למו"מ ובהתאם לממצאים בזירה, כי לא קיימת סכנה מיידית לחיי אדם או שלמות גופו, וכי ניתן ליצור קשר עם המודיע. ינסה הסייר לאחר התייעצות עם נציג היחידה למו"מ, לפעול בשיקול דעת זהיר במטרה למנוע את המשך פעולת ניסיון ההתאבדות.
- (10) שוכנע המאיים בהתאבדות להפסיק את מעשיו ולהילוות לשוטר. יפנה השוטר את המאיים בהתאבדות לטיפול רפואי / רווחתי בהתאם לנסיבות.
- (11) סבר השוטר כי המצב מחייב פעולת השתלטות מהירה למניעת ההתאבדות, יבצע את ההשתלטות בשיקול דעת ובוזהירות מרבית.
- (12) **למען הסר ספק, יובהר כי לאור התרשמות הסייר שקיים חשש ממשי לפגיעה, ולצורך הצלת הנפש קמה סמכות כניסה לכל מקום שהכניסה אליו נדרשת באופן חיוני, שימוש בכוח, וכן לעשות כל דבר הנראה לו דרוש בנסיבות העניין.**
- (13) **עם ביצוע ההשתלטות יפעל הסייר כדלקמן:**
- א) יעביר את הטיפול במנסה / מאיים בהתאבדות לידי הגורם הרפואי כמפורט בסעיף 2.ג.5 שלעיל.
- ב) באם מדובר בקטין יודיע להוריו או לאפוטרופוס, יעבירו לחזקתם וידווח לק' אח"ס/ ק' הנוער ביחידה. לעניין סעיף זה, אם הוריו/ האפוטרופוס הם הסיבה לניסיון ההתאבדות, ידווח לק' אח"ס/ ק' הנוער ואלה ינחו להמשך הטיפול והעברת החזקה, בשיתוף רשויות הרווחה.
- ג) ינחה את המוקד להודיע לגורמי הרווחה ברשות המקומית, במידה ומדובר בקטין או בבעיית רווחה.

ד. טיפול הסייר באירוע ברמת חומרה 1 – ניסיון/ ביצוע בפועל:

- (1) יפעל לאיתור מהיר של המאיים / מנסה להתאבד.
- (2) הסייר ישקול הפנייה לטיפול רפואי על פי הנסיבות, לרבות באחת החלופות: הזמנת אמבולנס למתן טיפול רפואי, הנחיית המשל"ט המחוזי להודיע לפסיכיאטר המחוזי, קבלת הנחיות רופא מד"א, קבלת הנחיות הרופא המטפל במאיים להתאבד, וכיו"ב.
- (3) יעדכן את נציג היחידה למו"מ, יפעל לאחר התייעצות עמו, במשנה זהירות תוך שיקול דעת למניעת מעשה ההתאבדות, ויקבל ממנו את המלצותיו לאופן המשך הטיפול באירוע.
- (4) ישמור על רציפות הקשר עם נציג היחידה למו"מ לצורך עדכון תמונת המצב.

- (5) שוכנע המאיים / מנסה להתאבד להפסיק את מעשיו ולהילוות לשוטר, יפנה השוטר את המאיים בהתאבדות עפ"י הנסיבות לטיפול הגורם הרפואי או הרווחתי כמפורט בס' 2.ג.5) שלעיל.
- (6) סבר הסייר כי אין באפשרותו למנוע את מעשה ההתאבדות או להשתלט על המאיים / מנסה להתאבד בשל מיקומו או כל סיבה אחרת:
- א) יפעל להקפאת המצב.
- ב) ידווח למפקדיו ויזמן כוחות מקצועיים: יח' למו"מ, מד"א, כב"ה, ימ"מ וכד'.
- (7) למען הסר ספק, יובהר כי לאור התרשמות הסייר שקיים חשש ממשי לפגיעה, ולצורך הצלת הנפש קמה סמכות כניסה לכל מקום שהכניסה אליו נדרשת באופן חיוני, שימוש בכוח, וכן לעשות כל דבר הנראה לו דרוש בנסיבות העניין.
- (8) עם ביצוע ההשתלטות יפעל הסייר כמפורט בס' 13.ג.5) שלעיל.

ה. זימון כוחות סיוע:

- (1) סבר הסייר בהתאם למאפייני האירוע כי יש לזמן כוחות נוספים, יפנה להתייעצות עם ק' יחידה / ק' שיטור / ק' אג"ם / ק' תורן, ויזמן על פי הנחייתם כוחות נוספים המתאימים לאופי האירוע, כגון: נציג יחידה למו"מ, מד"א, כב"ה, יס"ם, ימ"ם, נציג רווחה מהרשות המקומית וכד', עפ"י מאפייני האירוע והתפתחותו.
- (2) עם זימון הכוחות, יש לוודא כי יגיעו לנקודת כינוס בקרבת מקום האירוע ולא לזירה עצמה, באופן שקט ומבלי לעורר תשומת לב מיוחדת.
- (3) הסייר יפעיל את הכוחות ויכניס אותם משטח הכינוס לזירה, בהתאם לצורך ולהתפתחות האירוע.

ו. אם האדם ניסה להתאבד וברשותו כלי נשק המוחזק אצלו ברישיון, או ממקור אחר כגון צה"ל, מקום עבודה וכד', יתפוס הסייר את כלי הנשק והרישיון ויעביר דיווח לק' הרישוי במרחב / מחוז, להמשך טיפול בכלי הנשק על פי נוהלי אח"ם העוסקים בנושא.

ז. סיום טיפול הסייר באירוע עפ"י החלופות שלהלן:

- (1) על פי הנחיית גורם רפואי, כגון: פינוי המאיים / מנסה להתאבד באמבולנס ע"י הצוות הרפואי / הנחיית פסיכיאטר מחוזי / הנחיית רופא מד"א / הנחיית הרופא המטפל.
- (2) באישור גורם פיקודי בכיר: קש"ק / ק' אג"ם / ק' תורן.

5. תיעוד ודיווח:

א. שוטרי הסיור יקלידו במערכת מחשוב נידות, דו"ח פעולה מפורט על האירוע.